
Dvacet čtyři hodin West Pointu

Skutečnost očima českého studenta

Nejstarší a nejprestižnější ze všech amerických vojenských akademií je vzdálena pouze 90 minut od New Yorku, ale je to zcela nový svět - svět bohatý na historii, tradici a estetickou architekturu. Dvanáct tisíc nejlepších Američanů ve věku od 17 do 22 let sem podává každým rokem žádost - ale přijato je jich méně než 10 procent. Ať

už se absolvent školy rozhodne, že zůstane v armádě, či zvolí civilní život, diplom z West Pointu (hodnost poručíka pozemních sil USA a bakaláře přírodních věd) pro něho v životě představuje to, co poskytuje v západní Evropě titul; zabezpečí mu vstup do kruhů nejlepší společnosti. Rozumí se samo sebou, že když jednotlivec absolvuje West Point, nic už ho v životě příliš nevyvede z míry.

UNITED STATES MILITARY ACADEMY
WEST POINT, NEW YORK

* * *

Jen několik dní po svých jedenadvacátých narozeninách odcestoval do USA posluchač třetího ročníku katedry vojenských počítačů Vojenské akademie v Brně podporučík Petr Vohralík. Stal se tak **prvním občanem České republiky, který zahájil studium v této slavné vojenské akademii.** Žádný z deseti dalších zájemců neprošel velmi náročnými fyzickými testy, podmiňujícími přijetí ke studiu. Mezi kritéria přijetí zařadili Američané například již zmiňovaný věk od 17 do 22 let, velmi dobré znalosti z matematiky, dobrou znalost angličtiny a výtečný zdravotní stav.

Náklady na jednoho studujícího činí zhruba 100 000 dolarů (cca 3 mil. Kč), které v případě zahraničních studentů hradí americká strana. Kadeti mají vše hrazeno vládou USA (školené, ubytování, stravu, lékařskou péči), mimo to dostávají američtí kadeti ročně 6500 USD, z čehož si hradí cenu uniforem, knih, osobních počítačů i další výdaje.

West Point má údajně nejlepší zařízení a vybavení na světě. Funguje zde síť několika velkých počítačů, jež tvoří jeden z nejmodernějších systémů, které se na světě provozují. Počítačová síť, sloužící posluchačům na ubytovnách a při výuce

na učebnách a v laboratořích, má více než 1000 terminálů. Kromě toho má každý začátečník k dispozici osobní počítač.

Akademii absolvuje každoročně přibližně 1000 posluchačů. Jejich celkový počet se však má perspektivně snižovat ze současných 4400 na 4000. Úspěšně vojenskou akademii absolvuje přibližně 75 % přijatých posluchačů. Asi 12 % absolventů akademie jsou ženy.

Stejně jako loni bude v letošním roce vybrán jeden zájemce o studium na vojenské akademii ve West Pointu. Co tam nové posluchače čeká?

První rok je neuvěřitelně těžký, protože kadeti musí nejenom zvládnout školní látku a povinné sporty, ale také přísný „program osobního rozvoje“, který je řízen a kontrolován kadety posledního ročníku.

Šestitýdenní základní program výcviku kadetů není zbytečný, je to uvedení do základů vojenského života. Petr Vohralík o tom píše:

Život každého kadeta ve West Pointu začíná 28. června. Od prvních okamžiků po rozloučení s rodiči se vyžaduje přísná disciplína. Noví kadeti (oficiální titul po následujících šest týdnů základního výcviku) jsou seřazeni do nekonečného zástupu, v němž procházejí administrativou, vakcinací, fyzickým přezkoušením a nespočetnými místy „fasování“ nezbytných výstrojních součástí. Stále v pozoru, oči upřené na zátylek toho před sebou, se každý loučí s civilním ošacením a vše, kromě rodinné fotografie a věci osobní hygieny odevzdá, aby to dostal ne dříve než za měsíc. Zakrátko se všichni objeví na nástupišti skrytém před zraky bližních - ve sportovním úboru a černých polobotkách a typickým účesem s vlasy do 0,5 cm. Začíná první lekce pořadového výcviku. Chodit zpřímá, vyrovnat se, obrátit. Oběd servírovaný v rodinném stylu, nikoli však v rodinné atmosféře, je další lekcí disciplíny. Sedět a jíst podle místních norem je skutečný oříšek pro každého. Nicméně na zvládnutí tohoto umění mají noví kadeti celý měsíc. Po obědě další pořadový výcvik, první hlášení (obvykle opakováno do úplného zvládnutí tohoto vojenského rituálu), převléci do nové uniformy, seřadit se a může začít první vojenská přehlídka s přísahou. 1200 nových kadetů pochoduje před zraky svých nejbližších v novotou zářících uniformách, stejně jako tisíce před nimi. Vyrovnané řady budoucích důstojníků americké armády. Je mezi nimi další Eisenhower, Bradley, Pershing, Patton nebo McArthur?

První den ještě zdaleka neskončil, ale mnozí nováčci již začínají pochybovat o správnosti svého životního rozhodnutí. Den ještě neskončil a již začíná rutina první části základního výcviku nových kadetů.

Úklid: Každá součástka z oné hromady na posteli a na zemi má svoje přesně určené místo a způsob uložení. Každodenní prohlídka vyjádří jakési uspokojení až po týdnů probdělých nocí. Největším nepřítelem je však prach, neboť bílá rukavička se nesmí uspinit ani v nejzazším rohu za postelí.

Denní režim: Budíček v 6.00, nástup na rozcvičku (nekonečné kliky a shyby, 2,6 mílový běh), osprchovat se, 6.50 snídaně, 11.45 oběd, 17.30 večeře, 22.00 večerka.

Mezitím přednášky, zkoušky, formování nových součástí, učení se tradicím West Pointu. Ani minuta klidu, únava, křik, pot, vyrovnat, oči vpřed. „Ano“, „Ne“, „nerozumím“, „nemám omluvu“, „pane“, „pane“.

Jídlo: Strava dobrá, zdravá, přesně vyvážená, dostatečná, na stole pro deset (družstvo). Sedět zpříma, oči vpřed, každý chod ohlásit přesnou formou, sousta na tři kousnutí, stále ve střehu, přesná a koordinovaná spolupráce bez jediného prostředku komunikace. Žádná chyba neunikne ostrážnímu zraku velitele družstva, který je zodpovědný za komplexní výcvik svých devíti svěřenců.

První část výcviku se odehrává převážně v areálu školy samotné. Tři týdny fyzicky a psychicky náročného výcviku oficiálně v délce 16 hodin denně, neoficiálně více než 18 hodin denně, znamenají přípravu kadeta pro každodenní život během školního roku. Původně příliš krátkých 45 minut vymezených na jídlo se krátí na dostačujících 25 minut, aniž by se změnila požadavky na „práci“ nových kadetů. Nekonečné nástupy a prohlídky se rovněž zkracují, neboť je stále méně věcí nutno kontrolovat. Spolubydlci na pokojích (2 - 3) jsou sebraní tak, jako by spolu žili už po léta. Jistota a sebevědomění vzrůstá. Noví kadeti jsou připraveni na školní rok.

Druhá část základního výcviku probíhá v poli. Krátce po výměně velitelských kádrů každý obdržel stanový dílec (polovina stanu pro dva), svou M16 A1, sbalí ruksak a všechny ostatní věci uloží do skladu. Desetimílový pochod do stanového tábora je počátkem nového, čtrnáctidenního dobrodružství. Střelba z M16, hod ručním granátem, souhrnné individuální cvičení, základní taktický výcvik, seznámení s ochrannou maskou a kratší pobyt v komoře se slzným plynem bez masky, pochody a radovánky na pláži blízkého jezera, vše uplyne jako voda. Dvanáct mil zpět znamená konec základního výcviku. Necelý týden dělí „nové kadety“ od okamžiku, kdy budou přijaty mezi „kadety“ a stanou se tak součástí tradice West Pointu.

Příchod do West Pointu je velkou událostí. Přivítat zocelené nováčky přijíždějí téměř všechny rodiny s mnoha letáčky a transparenty. Noví kadeti však neobejmou své blízké. Rodiče, sourozenci a přátelé se musejí spokojit s pohledem na vyrovnané řady vojáků v polních uniformách. Nejen rodiny však vítají příchod jednotky. Cíl půldenního pochodu je obklopen 3000 kadety, kteří se vrátili z letního výcviku a dovolené. Celá škola se přišla podívat na ty, kteří ponesou tradici o jeden rok dál. Hudba, křik, nástup, oběd, další nástup a rozdělení do nových jednotek. Poslední velká změna k horšímu.

Den se natahuje. „Velitelů“ přibývá. Nováčci poznávají hořkou chuť toho, co se vznešeně nazývá „first class development system“ (výchova prvního ročníku).

Den se natahuje. Přestože rozvíčka odpadá, vstávat se musí asi v 5.20. Nováčci musejí rozvážet noviny a chystat se na ranní přezkušování z nezbytných denních znalostí (první stránka a sportovní stránka novin, menu na snídani, oběd a večeři)

a znalostí tradic West Pointu. Následuje ohlášení nástupu na snídani a nástup v 6.25, snídani, dopolední zaměstnání, oběd v 11.25, odpolední zaměstnání, povinnosti (roznášky pošty a prádla), večeře v 18.25, studium v 19.30, večerka v 24.00.

Až do konce základního výcviku se práce velitelů West Pointu nikterak významně neodlišuje (z pohledu nováčka) od práce velitelů v naší (české) armádě. „Jediný rozdíl“ je v tom, že výcvik u nás vedou především důstojníci, zatímco ve West Pointu jej vedou kadeti třetího (velitelé družstev) a čtvrtého (velitelé čet až velitel celého pluku a všechny funkce v jednotkách) ročníku. (Na výcvik dohlíží poddůstojníci [NCs]). Všichni tito kadeti plně zodpovídají za práci svých podřízených a pouze velitel pluku se zodpovídá ze své činnosti veliteli pro základní výcvik a náčelníkovi školy.

Nicméně po skončení základního výcviku se každý starší kadet stává vychovatelem a velitelem nováčků. Každý kadet druhého ročníku má přiřazeného kadeta prvního ročníku (nového kadeta) a zodpovídá za jeho rozvoj. Kadeti čtvrtého ročníku pak dostávají funkce důstojníků od stupně rota až po velitele brigády (školních jednotek - 4000 studentů). Praktický dopad této změny na život nováčků je v tom, že najednou každý jeden z nich je pod stálým dohledem přesily nadřízených v poměru 3:1, nadřízených, kteří se teprve učí, co to znamená někoho vést a vychovávat, nadřízených, kteří se právě vymanili z omezené pozice nováčků v minulém roce. Stálý křik, opravování, trestání za něco co se nestalo, rozkazy.

Po proběhlém (a v mnoha případech i hladovém) týdnu stěhování a příprav na školní rok, přichází konečně okamžik, kdy jsou noví kadeti přijati do sboru kadetů. Poprvé pochodují v semknutých jednotkách se svými staršími spolužáky. Čtyři tisíce kadetů v jednom proudu. Nováčci už nejsou „novými kadety“, nýbrž postoupili na první příčku vysokého žebříčku, který vede k první důstojnické hodnosti americké armády. Postoupili na první příčku žebříku, jehož zdolání bude trvat ještě čtyři roky. Na první příčku žebříku, na který je přístup dovolen pouze kadetům. Sen se naplňuje, konečně jsou všichni „těmi“ kadety.

Nový titul však neznamená žádnou úlevu. Naopak, začíná akademický rok. Je polovina srpna, první den ve škole. Už na první hodiny je nutno se připravit. Hned první hodinu se totiž všude kontrolují domácí úkoly a zkouší se. Na West Pointu se učí trochu jinak než jinde. Na každou hodinu je třeba připravit se samostatně. „Vyučovací“ hodiny v délce 50 minut jsou věnovány pouze upřesňování nejasností, procvičování a testování. Na každou hodinu ve škole se předpokládá dvouhodinová domácí příprava. A tato příprava se nedá ošidit, neboť není kdy zameškané dohánět. Už i tak je nutno obětovat větší část volného času o víkendech učení. V případě nejasností je však vždy možno najít pomoc. Vyučující (většinou důstojníci pozemního vojska) jsou připraveni vysvětlit nebo poradit téměř kdykoli, včetně pozdních večerních hodin nebo o víkendech.

Jak vypadá standardní den kadeta I. ročníku? Vstávat asi v 5.20 a plnit ranní povinnosti, mezi něž patří roznos novin, studium denních a tradičních znalostí, přezkušování ze znalostí asi v 5.50, ohlašování nástupu na snídani, nástup na snídani a snídání v 6.25. V 7.15 začíná škola. Oběd je v 11.25 po čtyřech vyučovacích hodinách. Po obědě následuje hodina vymezená pro činnost ohlášenou náčelníkem školy nebo rektorem. Ve 13.35 začínají dvě odpolední vyučovací hodiny. V 16.00 má polovina školy sportovní odpoledne, druhá polovina vojenskou přehlídku (nácvik na sobotu). V 17.30 začíná nepovinná večeře. V 18.45 je třeba začít s roznášením pošty a vypraného prádla. Od 19.30 do 23.30 je čas vymezený pouze na studium a ve 24.00 je večerka. Denní režim starších ročníků se odlišuje pouze nepatrně, a to tím, že nemají ranní povinnosti a přezkušování a povinnosti po večeři. Rovněž nemusejí studovat v předepsaném čase, nýbrž se mohou věnovat i jiným aktivitám.

Den za dnem utíká bez významných odlišností. Jen těžko lze najít chvíli oddechu. O sobotách jsou prohlídky pořádku a přehlídky, neděle je obvykle věnována učení. Za celou dobu od poloviny srpna do poloviny prosince mají první ročníky (oficiálně) jen jeden víkend na návštěvu rodičů. Potom až o vánočních svátcích. Den za dnem plyne jako voda, až do zkouškového období ve druhé čtvrtině prosince. Týden věnovaný plsemným zkouškám a testům. Tři hodiny na každý předmět. Prvních šest dní a hurá domů. Čtrnáct dní volna k objektivnímu s rodinou a nabrání sil.

Tady musím, bohužel, končit. Dál bych psal jen to, co jsem si přečetl nebo co jsem slyšel. Půl roku mám úspěšně za sebou a musím říci, přes všechnu námahu a odříkání se mi tady líbí. Snad jenom tady vám mohu ukázat, co všechno jste schopni dokázat, a co všechno můžete stihnout za těch pouhých 24 hodin denně. Jsem velmi rád, že jsem měl příležitost se sem dostat a nelituji svého rozhodnutí. Je to čest, závazek a hřejivý pocit být součástí tradice této školy.

Kadet Petr Vohralík
West Point
stát New York, USA

S pozdravem

Petr Vohralík

Literatura obsahující další fakta o Vojenské akademii ve West Pointu:

- Vojenské rozhledy 5/92
- Sprinbok (magazín SAA/JAR) 1993
- Monitor ÚVI 1/1994.